

Els Mossos afirmen que policia espanyola i Guàrdia Civil es van saltar els acords de coordinació l'1-O

La policia catalana assegura que va impedir la votació en gairebé 450 col·legis electorals i va requisar unes 400 urnes en locals ja oberts

Un gran dispositiu dels Mossos d'Esquadra blinda les entrades al Parc de la Ciutadella. Foto: Adrià Costa

Els Mossos d'Esquadra han assegurat aquest dimecres a la tarda que la policia espanyola i la Guàrdia Civil no van respectar els acords presos en les reunions de coordinació prèvies a l'1 d'octubre. Així, tenint en compte el caràcter pacífic de la votació, s'havia previst que una parella d'agents anés a cada col·legi i només si no podien entrar demanarien reforços als antiavalots espanyols. No obstant, aquests van actuar abans que se'ls requerís. A més, en l'informe remès a la magistrada del TSJC que porta el cas, la policia catalana assegura que en els dies previs i el mateix diumenge de votació van impedir la votació en gairebé 450 col·legis electorals i van requisar fins a 400 urnes en locals ja oberts o a punt d'obrir.

En un comunicat, policia catalana explica que va definir el seu dispositiu ajustant-se als criteris establerts en les reunions de coordinació celebrades els dies 25, 28, 29 i 30 de setembre a la seu de la Delegació del govern espanyol a Catalunya amb el director del Gabinet de Coordinació i Estudis de la Secretaria d'Estat de Seguretat, Diego Pérez de los Cobos, i els comandaments de la Guàrdia Civil i de la policia espanyola.

L'objectiu de totes les reunions celebrades prèviament al dia 1 d'octubre era compartir la informació que tenien els tres cossos policials sobre el desenvolupament de la jornada de votació i establir un dispositiu en el qual els tres cossos donessin resposta a la interlocutòria emesa pel TSJC.

Donat l'elevat nombre de centres de votació (2.294) es va acordar que fossin els Mossos qui s'encarreguessin de garantir una "presència mínima de dos agents en tots i cadascun d'aquests centres". Així mateix, es va descartar conjuntament una actuació de més presència a la totalitat dels locals perquè això hauria requerit un nombre de policies "totalment inassolible".

En totes les reunions les informacions que es van compartir anaven en el mateix sentit: "hi hauria una alta mobilització ciutadana de caire pacífic i, en el cas d'actuació de la policia, de resistència passiva". "Mai es va parlar de resistència activa ni de grups que, de manera organitzada, estiguessin planejant accions violentes contra la policia", asseguren els Mossos.

La previsió del caràcter pacífic de la jornada, "compartit de manera unànime pels tres cossos", va determinar que les unitats d'ordre públic estiguessin "a reacció", sense estar presents inicialment en els centres de votació. Aquesta reacció havia de recaure, majoritàriament, en la Guàrdia Civil i la policia espanyola, "i sempre havia de ser a requeriment dels Mossos". El coordinador del dispositiu va anunciar que aquesta reacció correspondria a la policia espanyola o a la Guàrdia Civil en funció de les seves antigues demarcacions, aquelles en les quals operaven abans del desplegament dels Mossos, és a dir la policia en ciutats mitjanes i grans i la Guàrdia Civil a les més petites.

Tal i com s'havia fixat en aquestes reunions, pels volts d'un quart de deu del matí del dia 1 d'octubre i després de constatar en molts casos que les dotacions uniformades de Mossos presents i les requerides a posteriori a determinats locals no podien procedir al tancament dels col·legis electorals, es va sol·licitar el suport de les forces i cossos de seguretat de l'estat. No obstant això, la Guàrdia Civil i la policia espanyola van dur a terme actuacions prèvies a aquest requeriment a diversos punts de votació, sense informar ni comunicar aquestes accions als Mossos. Al llarg de tota la jornada tampoc es va donar cap explicació als Mossos del per què s'havia actuat de manera diferent a la acordada en les reunions de coordinació. "En relació amb aquesta coordinació cal destacar doncs que els sistemes establerts no van resultar eficaços", assegura la policia catalana.

De fet, aquest dimarts, un portaveu oficial del cos va dir que la primera reunió de coordinació el mateix 1 d'octubre es va anul·lar sense previ avís, i les altres previstes ja no es van convocar.

En total el dispositiu que es va dur a terme durant tota la jornada del dia 1 d'octubre per donar resposta a les ordres donades pel TSJC va comportar la mobilització de 7.850 mossos i es va demanar suport a les policies locals que van aportar prop de 500 efectius.

Tancament de col·legis i urnes requisades

D'altra banda, les gestions policials dutes a terme pels Mossos per donar compliment a les ordres fixades en la interlocutòria del TSJC i les de fiscalia van comportar que abans del dia 1 d'octubre s'acreditessin almenys més de 6.700 actuacions en els locals on es tenia coneixement que s'hi podia estar realitzant alguna activitat relacionada amb el referèndum suspès.

Aquestes més de 6.700 actuacions inclouen 2.240 actes d'avertiment fetes durant el dimecres 27 i el dijous 28 de setembre i més de 4.450 actes i minuts policials confeccionades el divendres 29 i el dissabte 30 de setembre després que efectius de mossos es desplaressin fins als locals de votació. Allà l'objectiu era comprovar si els locals estaven oberts o tancats, esbrinar si s'estava fent alguna activitat de preparació del referèndum suspès i/o fer advertiments relatius a la prohibició de realitzar-los i que havien de desallotjar els locals abans de les 6 hores del matí del diumenge 1

d'octubre.

El mateix dia 1 d'octubre es van custodiar 297 centres de votació que no havien arribat a obrir després dels advertiments fets pels Mossos. Aquests advertiments feien referència a la prohibició d'utilitzar el local per fer cap tipus d'activitat de preparació i execució del referèndum suspès.

Així mateix, el dia 1 d'octubre es va aturar l'activitat de votació que s'estava fent a 99 centres de votació, es van comissar més de 400 urnes a 141 centres, paperetes de votació, documents relacionats amb el cens, material informàtic que es trobava en alguns dels centres, així com documentació diversa relacionada amb la preparació d'alguna de les meses electorals.

Per tant, es va impedir o dificultar la votació a un total de 446 centres de votació repartits en 297 centres que no van obrir i que van ser custodiats des de primera hora del matí per assegurar que ningú hi accedís, i 149 centres en que, o bé es va aturar l'activitat de votació o bé sense aconseguir aturar del tot aquesta activitat sí que s'hi van comissar urnes abans de l'hora prevista del tancament de locals.

"En aquells centres on no es va poder impedir la votació va ser per la gran quantitat de persones que hi havia i pel fet que procedir al tancament efectiu hagués comportat un ús de la força que podia haver generat un dany superior al que es pretenia evitar i, que amb tota seguretat, hagués resultat impossible d'executar seguint els principis de congruència, proporcionalitat i oportunitat", afirma el comunicat.